

Vaktában

Jeges szél fújt és hideg volt. A táskám állandóan lecsúszott a vállamról, ahogy sietve, majdnem futva közeledtem a Bihari János utca 5. felé. Szép környék, valaha a kedvencem volt, de mióta itt dolgozom, megutáltam. A magassarkúm jóval hangosabban és idegesítőbben kopogott, mint általában. Magam elé néztem, de alig láttam valamit, mert a szélről könnyezett a szemem. A házszámokat figyeltem: Kilenc. Hét A. Hét. Öt. Végre beállhattam a kapualjba, amely megvédett a vad szélről, de a szemem még mindig fázott. A kaputelefonon Braille-felirat, becsengettem. Egy teljesen átlagos női hang szólalt meg, nem is érttem, mit mondott, aztán kattant a zár és beléptem. Rögtön műkönnyet cseppentettem a szemembe. Szép, tágas váróteremben találtam magam: parketta, fehér székek, a polcokon könyvek. Ez egészen meghökkentő volt a sok, a nyolcvanas, jobb esetben kilencvenes években berendezett és úgy maradt helyiségek után, amelyeket gyermekkorom óta jól ismertem.

Érdekes módon egyedül voltam, pedig ebédszünet volt, én is csak kiszöktem a bíróságról, háromnegyed kettőre vissza is kellett érnem, de muszáj volt eljönnöm. Pár perc után feltűnt, hogy valahonnan Lou Reed *A perfect day* című dala szólt. Október huszonhetedikén halt meg, éppen *azon* a vasárnapon.

Nem sokkal később a teljesen átlagos női hang tulajdonosa kilépett a rendelő ajtaján, vele együtt egy idős férfi bottal, kalappal a kezében. Miután a férfi távozott, a nő intett, hogy menjek be. Nem is néztem körül, a telefonomon próbáltam elolvasni Alíz üzenetét, de szemüveg nélkül nem láttam rendesen, és nem is lett volna időm kibetűzni, amíg az asszisztens bevezet a doktor úr irodájába. Kinyitotta előttem az ajtót, majd visszament az előtérbe. A doktor úr felállt, én közelebb léptem az íróasztalához, kezét nyújtottam. *Határozott, de nem erőszakos kézfogás. Szemébe nézni. Magabiztos mosoly. Bemutatkozás: cím, vezetéknév, keresztnév. Dr. Áter Cecília.* Néha elgondolkozom, hányszor mondhattam már ki ezt a három szót. A doktor úr intett, hogy üljek le. Egy óra húsz volt, nem húztam az időt, beszélni kezdtem.

– Nos, doktor úr, a lányomról volna szó. – A doktor úr biztatóan bólogatott. – Gondolom, az elejétől szeretné hallani a történetet. – A doktor úr megint bólintott, mintha már tudná, mit fogok mondani. – Egy októberi vasárnapon kezdődött. Egy kolleganóm családjával ebédeltünk egy étteremben, és... Azt tudnia kell, doktor úr, hogy mi otthon mindig ugyanúgy ülünk az asztalnál: a férjem és én a két asztalfőnél, a két lány kétoldalt. Nos, az étteremben én éppen a kisebbik lányommal szemben ültem, és ahogy ránéztem, rögtön feltűnt valami furcsa. Nem tudnám megfogalmazni, mi volt az, talán anyai megézés, de egyszerűen éreztem, hogy itt valami nincs rendjén. Valami egészen más volt, mint kellett volna. Kihozták az előételt, kihozták a másodikat, javában folyt a beszélgetés, a kolleganóm a Stohl-ügyről magyarázott valamit, de én nem tudtam levenni a szememet a lányomról. Nem érttem, mi olyan furcsa. Aztán, erre jól emlékszem, ahogyan vágta a húst, és a lányomra néztem, aki éppen egy sült krumplit emelt a szájához, rájöttem. És én akkor... tudja, doktor úr, én a munkám miatt már sok mindenben mentem keresztül, láttam reménytelen ügyeket, kilátástalannak tűnő helyzeteket, de esküszöm önnek, ott, akkor addig soha nem tapasztalt rémületet éreztem. Lefagytam, nem tudtam magamhoz térni, mintha kiléptem volna a testemből, kívülről láttam mindent. Az én lányom. És én nem vettem észre semmit. – Mély levegőt vettem, és az eddigieknél sokkal halkabban folytattam: – Az én lányomnak zöld a szeme. – A doktor úr csak nézte a padlót és bólintott. Kezdett idegesíteni a viselkedése, az a törhetetlen nyugalma, vagy érdektelensége, nem tudom. Folytattam:

– Tudnia kell, doktor úr, hogy az én lányom soha nem viselkedett furcsán, soha nem láttam rajta arra utaló jelt, hogy ő... szóval tudja. Persze óvodás korában voltak olyan pillanatok, amikor azt véltem felfedezni, hogy az ő szemében van egy zöldes árnyalat, ami a többiekében nincs. De ezen minden fiatal és tapasztalatlan anya keresztülmegegy, higgye el. Hányszor lestem a mások gyerekeinek szemét, hátha bennük is megpillantom azt a zöldes csillogást. Ön szemész, biztosan sokszor látta már, de én mindennap, már-már elkeseredetten kerestem a sok három-, négy-, öt éves gyerek tekintetében. Aztán egyszerűen feledésbe merült. Persze, volt, amikor felmerült bennem a gondolat, hogy mi lenne, ha... De rögtön elvettem. Az én lányaim rendes neveltetést kaptak. Na persze, a tv... Ön is látta

tegnap? Az a zöldszemű műsorvezető, tudja... Tegnap egészen közelről mutatták! Tiszta zöld volt a szeme! Hát nem botrány, hogy ilyeneket mutatnak egy közszolgálati adón? És az utcán. Legalább hordhatnának napszemüveget, nem gondolja? Csak úgy, villogó zöld szemmel kilépnek az utcára. Hát miért nem lehet ezt négy fal között csinálni? És ha ezt meglátja egy kisgyerek? Mit mondjanak neki a szülők? Ott, az utca közepén kezdjenek el neki beszélni a szemszínéről? Na meg ezek a felvonulások. Tiszta röhej! Mindenféle felhajtás, a zöldszeműséggel való hencegés, az undorító parádézás. Biztosan ez befolyásolta.

Az órára néztem, csak megszokásból, nem is láttam semmit, összefolytak a mutatók és a számok. A doktor még mindig szótlanul ült, a semmibe meredő tekintettel. Kellemetlen volt a helyzet és szabadulni akartam, és ehhez rá kellett volna térnem a lényegre, de elfelejtettem, tulajdonképpen mi is a lényeg. Hirtelen fájdalmat éreztem a jobb szememben, egy pontban szűrni kezdett, majd a fájdalom átterjedt az egész szemre, furcsa és rossz érzés volt, addig soha nem éreztem ilyesmit. Mostanában már szinte mindennap megtörténik. Alig tart öt percnél tovább. De akkor váratlanul ért, és kizökkentem a gondolatmenetből. Folytattam valahonnan:

– Tudja, doktor úr, én akkor megrémültem. Tagadtam, hogy nem, ez az én lányommal nem történhet. Ez velem nem történhet. Az én lányom nem zöldszemű. Akkor még ki sem tudtam mondani a szót, doktor úr, naponta huszonöt-ször a szemébe néztem, és magamban mondtam: nem zöld, nem zöld, nem zöld. Aztán egy napon megelégteltem. Nehéz volt, de bevallottam magamnak: igenis, zöld. Onnantól kezdve csak a megoldást keresem: próbáltam gyógyteákat, szemcseppeket, diétákat, lámpákat, de semmi sem használt. A lányom... már alig beszél, pedig még pár hónapja olyan boldog, örömteli volt. Nem értem. Egyre inkább megszeppenve ül le a lámpa elé. Behunyja a szeméit, felkapcsolom a lámpát, a piros fény elárasztja a szobát. Nézem őt. Szép. Szemhéjai alatt... mindegy. – A szemem egyre jobban fáj. – A piros kiegyenlíti a zöldet, ugye, doktor úr? Nézem őt, és olyan fiatal, és nem lehet...

Nem tudtam folytatni. A doktor úr csak ült. Nem szólt semmit. Én sem. Fogalmam sincs, hány percig ültünk úgy, csendben. A doktor úr arca mintha megtelt volna minden lehetséges érzéssel, és ezek, kiegyenlítve egymást, teljesen semleges arckifejezést eredményeztek volna.

Idegességemben még hangosabban kopogtam a Markó utca járdáján. A táskám megint lecsúszott a vállamról. Nem érdekelt. A lányomra gondoltam, a lámpára, a teákra, a kidobott pénzre. A szél egyenesen a szemembe fújt, könnyeztem, elmosódtak a házak és az autók. Észre sem vettem, a táskám tartalma már a járdán volt, minden igazolvány, nyomtatvány, mappák, pénztárca, telefon. Egy fiatal lány, talán annyi idős lehetett, mint a lányom, odasietett hozzám, és segített visszapakolni a dolgaimat. Ahogyan félig mosolyogva, félig még mindig rémült arccal ránéztem, sötétzöld szeme megcsillant a napfényben.